

ABSTRAKT

Teoretik překladu Jiří Levý patří již od 60. let minulého století mezi nejvýznamnější osobnosti v oblasti českého překladatelství. Jeho dílo, zahrnující dějiny, teorii, kritiku a analýzu překladu, je neoddelitelnou součástí průpravy studentů, zkušených překladatelů i translatologů. Od přelomu tisíciletí zároveň roste o Levého zájem v zahraniční translatologii, stále však převážně s odkazem pouze na zlomek úctyhodného diskurzu jeho prací. Taktéž přibývá pokusů o částečnou systematizaci Levého díla – ve formě tematických sborníků, speciálních čísel odborných periodik či článků věnovaných jednotlivým aspektům jeho tvorby.

Systematizující ambice má i naše disertace, jež Levého dílo pojímá v širokém slova smyslu. Rozebírá nejen jeho hmatatelné práce, ale rovněž se zaměřuje na pedagogickou, organizační a osvětovou činnost. Hlavním tématem disertační práce je Levého dílo v oblasti překladu, avšak s vědomím toho, že svou teorii budoval na širokém interdisciplinárním základu, věnujeme pozornost i dalším oborům, které patřily mezi Levého badatelské zájmy, a abstrahujeme z nich souvislosti s jeho idejemi v oblasti překladu. Taktéž tematizujeme pluralitu Levého výzkumných zdrojů a noetických stanovisek s největším důrazem na metodologickou oporu v českém strukturalismu.

Podstatnou, avšak všeobecně méně známou složku Levého díla, tvoří různé formy edukace o povaze a kvalitě překladatelské činnosti. V disertaci proto poukazujeme na Levého průkopnickou roli při prosazování studia překladatelství jako samostatného programu a rozebíráme charakter jeho výuky, která se vyznačuje nadčasovostí, a představuje tak důležitý přínos didaktice překladu. Na poli Levého osvětové činnosti směrem k širší veřejnosti se věnujeme převážně jeho působení v Kruhu překladatelů a později též Překladatelské sekci Svazu československých spisovatelů, kterou reprezentoval v Mezinárodní federaci překladatelů (FIT).

Ačkoliv Jiří Levý náleží mezi nejvýznamnější osobnosti teoretického myšlení o překladu a jeho dílo je popisováno i reflektováno poměrně často, stále skýtá badatelský potenciál, což ukázal rovněž provedený disertační výzkum, během kterého bylo kromě publikovaných materiálů využito archivních zdrojů a rozhovorů s pamětníky. Tato práce proto mimo jiné demonstruje komplexitu Levého tvorby a vybízí k navazujícímu výzkumu zde naznačených témat.

Klíčová slova: Jiří Levý, literární překlad, teorie překladu, dějiny překladu, didaktika překladu, český strukturalismus